

Excursie naar de Tungelroyse beek in de Krang

Op zaterdag 14 juni 2025 organiseerde de ledencommissie Limburg en de Kempen samen met de waterschapspartij Water Natuurlijk Limburg een excursie langs de Tungelroyse beek in de omgeving van Swartbroek.

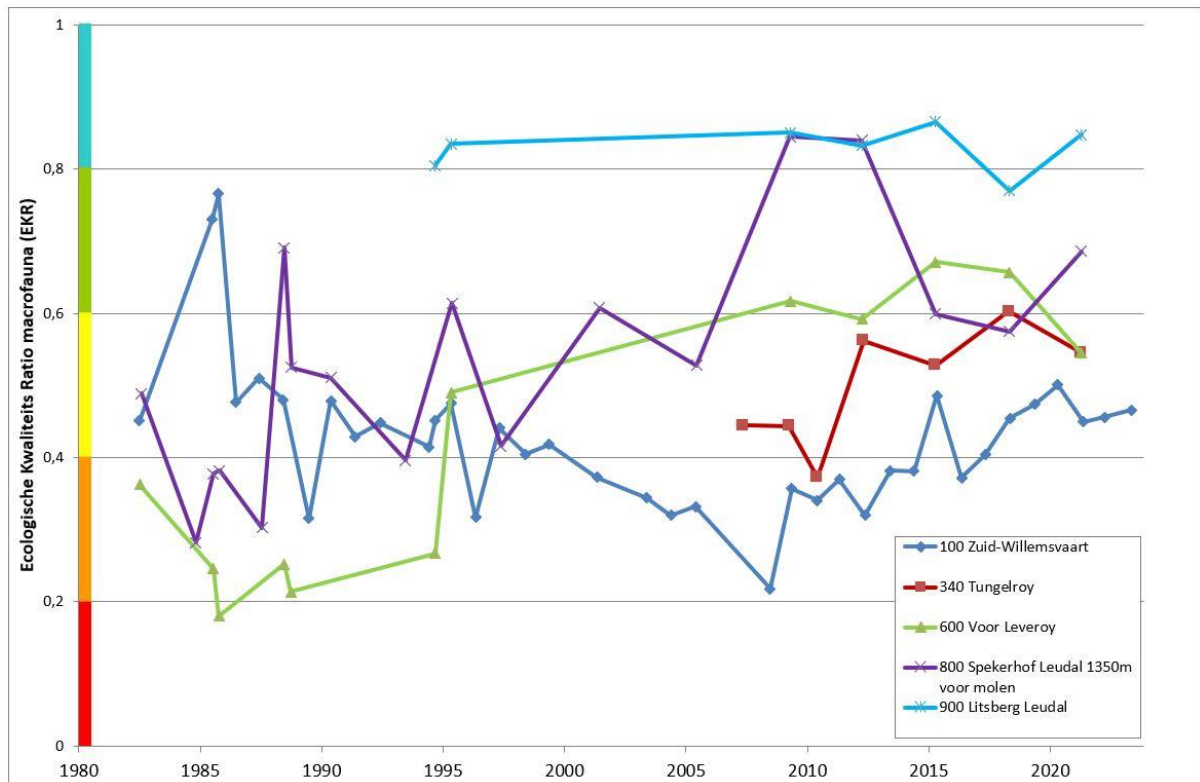
Een vijftigtal enthousiaste deelnemers ging op pad onder leiding van twee deskundigen. Robin Peeters (coördinator natuurbeheer van Natuurmonumenten) en Barend van Maanen (aquatisch ecoloog bij Waterschap Limburg) vertelden en toonden ons wat er allemaal gebeurt en verbeterd wordt in het natuurgebied de Krang en de Tungelroyse beek.

Samen met de Provincie en het Waterschap verbindt Natuurmonumenten natte natuurgebieden in de Krang weer aan elkaar. Zo wordt het (doorstroom)moeras en het watersysteem zo goed als mogelijk hersteld en ontstaat er een klimaatbuffer. Een robuust beekdal met moerassen en broekbossen dat werkt als een soort spons door water lang vast te houden en weer los te laten als het nodig is. Ook in de beek zelf zijn aanpassingen gedaan om de afvoercapaciteit én de veiligheid te verbeteren.

Uiteraard stond deze middag ook de vraag over de waterkwaliteit centraal. Immers in 2027 moet Nederland aan de Kader Richtlijn Water (KRW) voldoen. Barend van Maanen ging met lieslaarzen en zijn schepnet een steekproef in de Tungelroyse beek houden. Wij konden het resultaat zien aan waterdiertjes wat uit dit deel van de beek met plaatselijk vrijwel stilstaand water gevonden werd. Onder andere eendagsvliegen, gegroefde watertor en bootsmannetjes.

Volgens Barend indiceert deze vondst dat de waterkwaliteit van de beek matig is. Veel beken in Limburg scoren matig, omdat een beek vaak het afvoerputje van de omgeving is. Het Leudal scoort beter omdat de omgeving natuurlijker is en dit bevordert een goede leefomgeving voor een meer biodiverse fauna. Zie ook onderstaand plaatje.

Metingen in de beken worden ingevuld met behulp van zogenaamde rapportvellen zoals hieronder afgebeeld.

Resultaten invullen op rapportvel

Beoordelingsvel - kwaliteit stromend water

Stap 1. Omcirkel op dit blad alle diersoorten die je in het water hebt gevonden

Stap 2. Welke dieren krijgen het hoogste cijfer voor waterkwaliteit? Kruis dit vak aan.

Stap 3. Hoeveel diersoorten heb je op het hele blad omcirkeld? Dus ook die onderaan in het grijze vlak meetellen. Kruis de juiste kolom aan.

Stap 4. Zoek nu naar het punt waar de aangekruiste vlakken elkaar snijden. Lees in dit vlak de waterkwaliteit af. Zie voorbeeld hieronder.

Rapportvel - kwaliteit stromend water

	0 - 5 soorten	6 - 10 soorten	> 10 soorten
5	Matig	Goed	Zeer goed
4	Matig	Goed	Goed
3	Onvoldoende	Matig	Matig
2	Slecht	Onvoldoende	Onvoldoende
1	Slecht	Slecht	

© Waterschap Rijn en Overmaas 2013

Mocht je mee willen doen met onderzoek naar de waterkwaliteit van beken dan kan dit met behulp van adviezen op deze site: <https://waterdiertjes.nl/#/info>

Veel maatregelen zijn al genomen bij de Tungelroyse beek. Zo is de gekanaliseerde beek weer meanderend gemaakt. De begroeiing aan de kanten kan zoveel mogelijk zijn gang gaan. Ook de omgeving van de beek is en wordt aangepakt en dit heeft effect. De verschillende poelen in het gebied zorgen voor bijzondere amfibieën zoals de alpenwatersalamander en de kamsalamander. Je kunt in de Krang bevers en bijzondere vogels (zoals de goudgele wielewaal en de ijsvogel) spotten. Ook groeien er zeldzame orchideeën zoals de rietorchis. Een brede beekdal aanpak inclusief brede bufferzones van bij voorkeur 25 meter breed, aan weerszijden van de belangrijkste beken, heeft op de lange termijn een positief effect. Zie ook deze website om te zien welke maatregelen Natuurmonumenten vanaf 2022 heeft genomen in de Krang:

<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/kempen-broek/natuurherstel/herstel-natte-natuur-laagbroek-de-krang>

Op de diverse kleine graslanden vindt seizoensgebonden begrazing plaats. Zo liepen wij over een weiland met koeien. Nieuwsgierig volgden ze ons. Verderop kwamen we bij een grasland waar het voor paarden en koeien giftige Sint Jacobskruiskruid door de boer en Natuurmonumenten weggedrukt en weggehaald is en dus voor de boer een bruikbaar hooiland is. Hooi met resten van deze plant is giftig en dus onverkoopbaar. Na 15 juni mag dit gemaaid worden. Dit is een van de afspraken die NM gemaakt heeft met de boeren die de graslanden van NM pachten.

Het was een leerzame excursie met veel dank aan Barend en Robin.

Mede namens Water Natuurlijk Limburg <https://waternatuurlijk.nl/limburg> en

Ledencommissie Limburg en De Kempen

<https://www.natuurmonumenten.nl/ledencommissies/ledencommissie-limburg-en-de-kempen>

Jeannette Hommes, secretaris ledencommissie Limburg en De Kempen